Lietas Nr. C19045214
Lietas arhīva Nr. C-0452-14/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Kuldīgā, 2014.gada 8.septembrī

Kuldīgas rajona tiesa:

tiesnese Anda Brīze

ar tiesas sēžu sekretāri Intu Šulci,

piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu akciju sabiedrība (turpmāk – AS) „PrivatBank" prasībā pret /pers. C/ un /pers. D/ par parāda piedziņu un

k o n s t a t ē ja

prasītāja - AS „PrivatBank" cēlusi tiesā prasību pret atbildētājiem /pers. C/ un /pers. D/ par parāda EUR 1227,58 piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp AS „PrivatBank" (16.08.2007. mainīts nosaukums no AS „PARITATE BANKA") un atbildētāju /pers. C/ 26.05.2005. noslēgts aizdevuma līgums Nr. HK-D642/05 (turpmāk – Aizdevuma līgums) un ķīlas (hipotēkas) līgums Nr. HK-D642/05 (turpmāk – Ķīlas līgums).

26.05.2005. starp prasītāju un /pers. D/ noslēgts galvojuma līgums Nr. HK-D642/05 (turpmāk – Galvojuma līgums) saskaņā ar kuru atbildētājs /pers. D/ kā pats parādnieks apņēmies dzēst /pers. C/ parādu ar visiem blakus prasījumiem, ja atbildētāja nepilda ar Aizdevuma līgumu pielīgtās saistības.

No iepriekš minētajiem līgumiem izrietošie prasījumi nodrošināti ar publisku hipotēku, kas ierakstīta Liepājas zemesgrāmatu nodaļas nodalījumā Nr. /nodalījuma Nr./, uz atbildētājai /pers. C/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/.

Ar Vienošanos Nr. 1 pie Aizdevuma līguma noteikts, ka uz vienošanās parakstīšanas dienu aizņēmējas saistības pret banku ir EUR 3668,07, kas ir aizdevuma pamatsumma, kas sastāv no vēl neatmaksātās aizdevuma pamatsummas saskaņā ar aizdevuma atmaksas grafiku - EUR 3365,53 un kavētiem pamatsummas maksājumiem – EUR 302,54.

Puses vienojušās sadalīt kavētos pamatsummas maksājumus uz atlikušo aizdevuma atmaksas termiņu un palielināt aizdevuma pamatsummu par EUR 119,08, kavēto procentu dzēšanai. Līdz ar to puses noteikušas, ka aizdevuma pamatsumma ir EUR 3787,15.

Saskaņā ar Vienošanos Nr. 2 pie Aizdevuma līguma, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2015.gada 25.maijs.

Pēdējā iemaksa aizdevuma dzēšanai veikta 24.09.2013. EUR 36,08 apmērā.

04.02.2014. atbildētājai /pers. C/ nosūtīts brīdinājums par saistību nepildīšanu un Aizdevuma līguma pirmstermiņa izbeigšanu, ja atbildētāja noteiktajā termiņā nesamaksās visu parādu vai neieradīsies, lai vienotos par saistību izpildi.

Tā kā atbildētāja nav izpildījusi brīdinājumā minētos nosacījumus, Aizdevuma līgums lauzts ar 03.03.2014.

Atbildētājas kopējais parāds uz 29.04.2014. ir EUR 1227,58.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas /pers. C/ parādu EUR 1227,58, kas sastāv no izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma EUR 1089,83, procentiem par aizdevuma lietošanu EUR 18,55, līgumsoda EUR 108,99 un likumiskiem procentiem EUR 10,21, nosakot, ka piedziņas neiespējamības gadījumā piedzītās summas piedzenamas no galvinieka /pers. D/.

Bez tam, prasītāja lūdz noteikt tiesības izmantot ķīlas tiesību saskaņā ar Ķīlas līgumu, vēršot piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu,

kā arī lūdz noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no pamatparāda summas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1590., 1651., 1652., 1662., 1698., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756., 1759., 1765., 1828., 1934., 1943., 1945., 1946.pantu.

Atbildētāji rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesnieguši.

Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja un paskaidroja, ka starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ 2005.gada 26.maijā noslēgts aizdevuma līgums un šajā pašā dienā ar atbildētāju /pers. D/ noslēgts galvojuma līgums.

Starp prasītāju un atbildētāju /pers. C/ noslēgtas divas vienošanās pie aizdevuma līguma, saskaņā ar kurām parāda summai pievienoti restrukturizētie kavējuma maksājumi un apdrošināšanas prēmijas samaksa.

Atbildētājas neatmaksātā parāda pamatsumma uz aprēķina sastādīšanas dienu bija EUR 1089,83. Prasītāja aprēķinājusi procentus par aizdevuma lietošanu EUR 18,55 apmērā par laiku no 11.10.2013. - 03.03.2014., līgumsodu – 0,5 % no kavētās summas par katru nokavēto dienu, EUR 108,99 apmērā par laiku no 11.10.2013. līdz 03.03.2014. un likumiskos procentus EUR 10,21 apmērā par laiku no 04.03.2014. līdz 29.04.2014.

Līdz lietas izskatīšanas dienai atbildētāji aprēķinātā parāda, procentu un līgumsoda samaksu nav veikuši nekādā apmērā, līdz ar ko prasītājas pārstāvis lūdza prasību apmierināt pilnībā.

Atbildētāja /pers. C/ iesniegusi tiesai iesniegumu, kurā lūgusi izskatīt lietu bez viņas piedalīšanās. Iesniegumā norādīts, ka atbildētāja atzīst prasību pilnā apmērā.

Atbildētājs /pers. D/ uz tiesas sēdi nav ieradies, nav ziņojis tiesai par neierašanās iemesliem, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta prasībām, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz viņa deklarēto dzīvesvietu.

Tiesa atzīst atbildētāja /pers. D/ neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnotu un uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētāju piedalīšanās.

Izvērtējot prasību, lietā esošos pierādījumus un tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Aizdevuma līgums (lietas 37.-45.lapa) apliecina, ka prasītāja un atbildētāja /pers. C/ 2005.gada 26.maijā noslēgušas aizdevuma līgumu par aizdevuma EUR 4500 izsniegšanu atbildētājai.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu II daļas 1.punktā noteikts, ka banka izsniedz aizņēmējam aizdevumu tādā apmērā un valūtā, kāda norādīta aizdevuma līgumā, bet aizņēmējs apņemas aizdevumu pieņemt, izmantot to aizdevuma līgumā norādītajam mērķim un atmaksāt to bankai, maksāt procentus par aizdevuma lietošanu un citus aizdevuma līgumā noteiktos maksājumus saskaņā ar pušu noslēgto aizdevuma līgumu un šiem aizdevuma līguma vispārējiem noteikumiem (lietas 39.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Noslēdzot Aizdevuma līgumu, starp pusēm izveidojās tiesiskas līguma attiecības, no kurām abām pusēm radās tiesības un pienākumi.

/pers. C/ konta izraksts (lietas 14.lapa) apliecina, ka prasītāja no savas puses saistības ir izpildījusi un izsniegusi atbildētājai aizdevumu Aizdevuma līgumā noteiktajā apmērā.

Prasības summas aprēķins (lietas 9.-13.lapa) apliecina, ka atbildētāja no savas puses saistības nav pildījusi un nav veikusi maksājumus Aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā apmērā un termiņā.

2014.gada 4.februārī atbildētājiem nosūtīts 03.02.2014. brīdinājums par uzņemto saistību izpildi un Aizdevuma līguma pirmstermiņa izbeigšanu (lietas 76.-78.lapa).

Atbildētāji uzaicināti 14 dienu laikā samaksāt kavētos maksājumus, kā arī brīdināti, ka parāda nesamaksāšanas gadījumā Aizdevuma līgums tiks izbeigts pirms termiņa ar 29.dienu, skaitot no brīdinājuma sastādīšanas dienas.

Atbildētāji nav iesnieguši pierādījumus, ka prasībā norādīto parāda pamatsummu ir samaksājuši, kā arī nav apstrīdējuši tās apmēru. Līdz ar to prasība daļā par parāda pamatsummas EUR 1089,83 piedziņu ir apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1757.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.). Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, gadījumos, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simta gadā.

Kredīta līguma 3.4.punktā noteikta procentu likme - 5,9 % gadā no aizdevuma pamatsummas, kas sastāv no EUR sešu mēnešu LIBOR (mainīgās procentu likmes daļas) un 3,75 % gadā (nemainīgās procentu likmes daļas).

Prasītāja aprēķinājusi līgumiskos procentus par laiku no 11.10.2013. līdz 03.03.2014. EUR 18,55 apmērā.

Bez tam, prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus par laiku no 04.03.2014. – 29.04.2014. EUR 10,21 apmērā. Tiesa uzskata, ka prasība daļā par līgumisko un likumisko procentu piedziņu, pamatojoties uz Civillikuma 1756., 1757. un 1765.pantu, ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.pantu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 68.punktā noteikts, ka par Aizdevuma līgumā un Aizdevuma atmaksas grafikā noteiktajā termiņā neveiktu aizdevuma pamatsummas un/vai procentu par aizdevuma izmantošanu maksājumu, banka ir tiesīga aprēķināt līgumsodu 1 % apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru maksājuma kavējuma dienu. Prasītāja samazinājusi līgumsoda apmēru un aprēķinājusi līgumsodu 0,5 % apmērā par termiņā neveiktiem maksājumiem par laika periodu no 11.10.2013. – 03.03.2014. EUR 108,99 apmērā.

Civillikuma 1717.pants (redakcijā, kas bija spēkā līdz 31.12.2013.) nosaka, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Izvērtējot prasību daļā par līgumsoda piedziņu, tiesa uzskata, ka aprēķinātais līgumsods ir samērīgs ar parāda pamatsummu un pieļauto maksājumu kavējumu, un tas atbilst Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasībām. Līdz ar to prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma.

2005.gada 26.maija Galvojuma līgums (lietas 73.-74.lapa) apliecina, ka prasītāja un atbildētājs /pers. D/ noslēguši līgumu, ar kuru /pers. D/ apņēmies kā pats parādnieks atbildēt par /pers. C/ saistībām, kas izriet no Aizdevuma līguma.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Noslēdzot Galvojuma līgumu, atbildētājs /pers. D/ pilnā apmērā, kā pats parādnieks, uzņēmies visas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības, ja parādnieks tās neizpilda.

Līdz ar to ir pamatota prasība par parāda, procentu, līgumsoda un tiesas izdevumu piedziņu no /pers. D/, gadījumā, ja piedziņa no atbildētājas /pers. C/ nav iespējama.

Ķīlas (hipotēkas) līgums (lietas 69.-72.lapa) apliecina, ka, no Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai, /pers. C/ par labu prasītājai ieķīlājusi sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/.

Saskaņā ar Civillikuma 1278.pantu ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 74.punktā noteikts, ka šo noteikumu 73.punktā minētajos gadījumos (gadījumā, ja aizdevuma līgums tiek izbeigts pirms termiņā šo noteikumu 65.punkta apakšpunktos minēto apstākļu dēļ) aizņēmējs, kas aizdevuma līguma saistību izpildes nodrošināšanai par labu bankai ir ieķīlājis īpašumu, pilnvaro banku, pamatojoties uz atsevišķu pilnvaru, un bankai ir tiesības atsavināt aizņēmēja kustamo un nekustamo īpašumu, kas kalpo par aizdevuma līguma saistību izpildes nodrošinājumu, saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošo likumdošanu pēc saviem ieskatiem par brīvu cenu un pēc saviem noteikumiem bez tiesas un izsoles starpniecības, ko banka uzskatītu par komerciāli izdevīgiem, lai pirms citiem kreditoriem, ja tādi būtu, apmierinātu savus prasījumus no īpašuma realizācijas rezultātā iegūtajiem naudas līdzekļiem (lietas 44.lapa).

Ķīlas (hipotēkas) līguma 2.5.punktā noteiktas bankas tiesības nekavējoties vērst piedziņu uz nekustamo īpašumu, ja, izbeidzot aizdevuma līgumu pirms termiņa vai arī iestājoties aizdevuma līgumā noteiktajam aizdevuma atmaksas gala termiņam, aizņēmējs nav pilnībā izpildījis savas saistības. Līguma 2.6.punkts paredz, ka bankai ir tiesības līgumā noteikto aizņēmēja saistību vai ķīlas devēja saistību neizpildes gadījumā nekavējoties pārdot nekustamo īpašumu par brīvu cenu pēc

saviem ieskatiem, bez iepriekšēja brīdinājuma un saskaņošanas ar ķīlas devēju.

No prasības pieteikuma secināms, ka banka sev pielīgtās ķīlas ņēmēja tiesības līdz prasības celšanai attiecībā uz ķīlu nav izmantojusi. Saskaņā ar Civillikuma 1290.pantu ķīlas tiesība nodrošina ne vien galveno prasījumu, bet arī ar to saistītos blakus prasījumus. Ņemot vērā likumā noteikto, pret ieķīlāto nekustamo īpašumu vēršama ne vien aizdevuma pamatparāda, bet arī kavēto (līgumisko un likumisko) procentu, līgumsoda un tiesas izdevumu piedziņa, nepārsniedzot nostiprinātās pirmās hipotēkas summu Ls 6325,24 (EUR 9000,00) (lietas 75.lapa). Šāda tiesība prasītājai pielīgta arī ar Ķīlas (hipotēkas) līguma 1.7.punktu, nosakot, ka ieķīlātais nekustamais īpašums atbild par aizdevuma līgumā noteiktā aizdevuma atmaksu, procentu par tā lietošanu un līgumsodu, ja tādi izveidojas, samaksu, kā arī par citu ar aizdevuma līgumā noteikto aizņēmēja saistību neizpildi saistītu bankas zaudējumu un tiesas izdevumu atlīdzināšanu (lietas 69.lapa).

Ņemot vērā minēto, ar tiesas spriedumu prasītājai nosakāmas tiesības vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu, nepārsniedzot nodrošinātās summas apmēru.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētājas /pers. C/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā – no atbildētāja /pers. D/, par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva EUR 184,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,83.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu nosakāms, ka atbildētāji spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Pamatojoties uz teikto un Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 92.-97., 190.-195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „PrivatBank”, reģistrācijas Nr. 50003086271, pamatparādu EUR 1089,83 (tūkstoš astoņdesmit deviņi *euro* un 83 centi), līgumiskos procentus EUR 18,55 (astoņpadsmit *euro* un 55 centi) par aizdevuma izmantošanu par laiku no 11.10.2013. līdz 03.03.2014., likumiskos procentus EUR 10,21 (desmit *euro* un 21 cents) par laiku no 04.03.2014. līdz 29.04.2014., līgumsodu EUR 108,99 (simt astoņi *euro* un 99 centi) un tiesas izdevumus EUR 191,97 (simt deviņdesmit viens *euro* un 97 centi).

Noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus no simta gadā no pamatparāda summas EUR 1089,83.

Noteikt, ka ar spriedumu piedzīto summu pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, piespriestās summas piedzenamas no /pers. D/, personas kods /personas kods/.

Piedzīto summu samaksu veikt AS „PrivatBank” kontā Nr. LV20PRTT0262011909700, maksājuma mērķī norādot līguma Nr. HK-D642/05.

Noteikt AS „PrivatBank”, reģistrācijas Nr. 50003086271, tiesības izmantot ar 2005.gada 26.maija Ķīlas (hipotēkas) līgumu Nr. HK-D642/05 noteiktās ķīlas tiesības vērst piedziņu uz /pers. C/, personas kods /personas kods/, piederošo ieķīlāto nekustamo īpašumu - dzīvokļa īpašumu Nr. 16 (kopīpašuma 631/21990 domājamā daļa no daudzdzīvokļu mājas un zemes, kadastra Nr. /numurs A/), kas atrodas /adrese/, nepārsniedzot nostiprinātās pirmās hipotēkas summas apmēru EUR 9000,00.

Noteikt, ka atbildētāji spriedumu var izpildīt labprātīgi desmit dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 11.septembrī.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese A. Brīze